

Tantárgy neve/kódja:	A Római Birodalom határvédelmi rendszere BTR-DK-724
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető
Tantárgy oktatója:	Dr. Beszédes József
Kreditszám:	10
Óratípus:	Gyakorlat
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A Római Birodalmat mintegy 5000 km hosszúságú határ (limes, ripa) vette körül. A kurzus áttekinti a Római Birodalom határvédelmi rendszereit, ezek történeti fejlődését, összefüggéseit, továbbá problémás kérdéseit a legújabb szakirodalom alapján. Kitérünk az egyes erődtípusok alaprajzi sajátosságaira, a katonai ruházatra, fegyverzetre a régészeti forrásanyag és az antik auctoradatok alapján. A régészeti emléken belül külön hangsúlyt kap a katonasírkövek és katonai építési feliratok vizsgálata.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A kurzus hallgatói részletes betekintést nyernek az egyes római provinciák, provinciacoportok határvédelmének működésébe és elsajátítják az ezzel kapcsolatos alapvető régészeti ismeretanyagot.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A kurzus hallgatói részletes betekintést nyernek az egyes római provinciák, provinciacoportok határvédelmének működésébe és elsajátítják az ezzel kapcsolatos alapvető régészeti ismeretanyagot.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	D. Breeze – A. Schwarz – R. Ployer: The Danube Limes in Austria. Der Donaulimes in Österreich. Frontiers of the Roman Empire. Grenzen des römischen Reiches. Archeopress 2023, https://doi.org/10.32028/9781803276083 Tóth E.: Studia Valeriana. Az alsóhetényi és a ságvári késő római erődök kutatásának eredményei. Dombóvár 2009. (pp. 64-86, 137-158) ISSN 1218-196X Goldsworthy, A.: A római hadsereg története. Budapest 2004. ISBN 963 368 748 9 Visy Zs.: A ripa Pannonica Magyarországon. Budapest 2000. ISBN 963 05 7691 0 I. Benjamin: The Meaning of “Limes” and “Limitanei” in Ancient Sources, Journal of Roman Studies 78, 1988, 125-147.
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Beszédes, J.: Neue Forschungsergebnisse zur spätrömischen Festung am Március 15. Platz, Budapest. In: J. Beszédes (Hrsg.): Legionslager und Canabae Legionis in Pannonien. Akten der Internationalen Archäologischen Konferenz, Budapest 2015 (Budapest 2016) 73-80. Soproni, S.: Der spätrömische Limes zwischen Esztergom und Szentendre. Budapest 1978. ISBN: 963 05 0307 2 Mráv Zs.: The Roman Army along the Amber Road between Poetovio and Carnuntum in the 1st Century A.D. – Archaeological Evidence. Communicationes Archaeologicae Hungariae 2010-2013. (pp. 49-100.)

	<p>Visy Zs. (ed.): The Roman Army in Pannonia. An Archaeological Guide of the ripa Pannonica. Szekszárd 2003. ISBN: 963-86388-2-6</p> <p>Gabler D.: A dunai limes I-II. századi történetének néhány kérdése. Archaeologiai Értesítő 104. 1977. (pp. 145-175.)</p>	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám: 2
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Az oktatás részben ppt-vel támogatott előadás formájában, részben az órákhoz kapcsolódó kiadott téma közös elemzésével, kiértékelésével, csoportos megbeszélés keretében zajlik.	
Az értékelés módja:	három fokozatú értékelés	
Az értékelés kritériuma:	Az értékelés alapja a hallgató órai aktivitása mellett egy rövid előadás, beszámoló készítése a megadott témából.	
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	A tantárgy fejleszti a lexikális tudás mellett a régészeti anyagcsoportokkal kapcsolatos elemzési készséget, a gondolkodásmódot, a problémamegoldási kompetenciát. Elősegíti az összetett gondolkodást, az adott kérdés vizsgálatának sokrétű megközelítésmódjának lehetőségét és nem utolsósorban a különböző forrásterületek módszertanának használatát a római kor történelmének történelem jobb megismerése érdekében.	